

(detektívka)

Joseph Knox

L'USK LAB OK

Ljndeni

Úškľabok

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Joseph Knox
Úškľabok – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Joseph Knox

UŠK LAB OK

Preložila Marína Gálisová

Ljndeni

Venujem Stephenovi K.

„Ako keby som niečo vedel a zároveň nevedel.“

Thomas Ligotti: *Zábavka*

Začalo sa to zaklopaním na dvere.

Keď si na to teraz spomenie, zmraští sa. Zavrie oči a prejde si rukou po tvári. Je to zlá spomienka v hlave plnej zlých spomienok a prebudí ju aj maličkosť. Elektrina vo vzduchu pred búrkou alebo prenikavá aróma ozónu po lejaku. Keď sedí za stolom oproti novému dievčatu alebo novému kolegovi a takto ho to zaskočí, niekedy sa dá uniesť, lebo vie, že nikto z nich sa aj tak dlhšie nezdrží. Pohľad sa mu zahmlí a pred očami naskočí celý les škvŕn, ako keby hľadel do jasného svetla.

„Asi je niekto vonku,“ počul starenu.

Bolo po desiatej v nedeľu večer a zrejme sa chystali do postele.

Ich dom bol rozľahlý, stredne veľký, postavený v tudorovskom štýle a zaiste tak, aby vydržal všetko okrem dažďa. Chlapec cez dymové sklo vo dverách rozoznal na chodbe dve-tri vedrá na kvapkajúcu vodu a možno pre jej zvuk ho najprv nepočuli. Zaklopal znovu, cúval a pozrel na dom. Vyzeral priveľký pre jeden starý manželský pár, ale mal v sebe niečo, čo si chlapec nikdy nespájal s úzkymi izbami s tenkými stenami, v ktorých sám býval: charakter.

Musel ho mať, keď stál tu, uprostred ničoho.

Starena prišla k dverám prvá. Keď ich otvorila, zavolala na manžela. Vyzeral ešte staršie ako ona a zdalo sa, že kráča s ťažkosťami. Nad manželkiným plecom sa zjavila jeho hlava. Uvidel malého trasúceho sa chlapca na ich prahu a prekvapene si napravil okuliare. Chlapec bol chudý ako trieska, bledý a mal sklený pohľad. Oblečené mal len tričko a nohavice, oboje premočené od dažďa. Starí manželia vykukli von, vyzeralo to, že chlapec je sám.

Žena sa zamračila a čupla si. „Čo sa ti stalo, miláčik?“

Chlapec len stál a triasol sa.

Znovu pozrela do noci, potom ho chytila za zápästie, jemne ho potiahla dnu a zavrela dvere. „Je celý premrznutý,“ povedala manželovi a zaviedla chlapca popri ňom do salóna. Starec zamkol dvere, nasadil závoru, pobral sa za nimi a zadíval sa na mokré šlapaje na dlaždiciach.

Chlapec nemal topánky.

„Ja som Dot,“ predstavila sa starena. „Toto je Si.“

Keď chlapec neodpovedal, Dot pokrčila plecami. Našla deku a išla zobriať vodu. Si sa posadil na pohovku a šúchal si ruky. Odhadoval, že chlapec má sedem alebo osem rokov, ale podľa tmavých kruhov pod očami vyzeral predčasne zostarnutý. Neobzeral sa po miestnosti ani sa nesústredil na veci pred sebou. Hľadel do prázdna. Keď sa Dot vrátila s termoformom, Si vystrel ruku a láskyplne ju položil manželke na rameno. Chlapec na nich prekvapene pozrel, ako keby takéto gesto nepoznal.

„Povieš nám, ako sa voláš?“ spýtala sa Dot, nadvihla deku a pritlačila chlapcovi k telu termoform. Triaska zosilnela, až sa mu rozdrkotali zuby, ako keď sa dieťa hrá s hrkálkou. Privrel oči a stisol čeľuste, aby ju ovládol. „Nemali by sme zavolať na políciu?“ spýtala sa Dot manželka. Prikyvoval, už vstával, potešil sa, že môže spraviť niečo praktické. Kým Dot čakala, počúchala chlapcovi hlavu. Bol horúci, ako keby v ňom vrela krv.

„Dot...“ zavolať Si z chodby.

„Počkaj chvíľu,“ odvetila.

Keď vyšla z izby, chlapec potichu odložil deku a podišiel k vypínaču pri dverách. Vypol a zapol, vypol a zapol. Vystrčil hlavu do chodby a díval sa. Si a Dot sa mračili na telefón, zistili, že nefunguje. Chlapec prešiel po špičkách bosých nôh do predsieni, odtisol závoru na dverách, odomkol a otvoril.

Z tieňov sa vynorila postava a pomaly sa presunula k nemu. Už nepršalo a na oblohe žiarili hviezdy, aké chlapec v meste ešte nikdy nevidel. Keď sa postava priblížila, na ich pozadí vyzerala tmavšie ako noc.

„Dobre, chlapče,“ povedala postava, muž, a prikývla. Muž mal tvár plochú a ostrú ako britva a nacvičený výraz, ktorý nič neprezrádzal. Všetko však prezrádzalo jeho telo, hrboľaté, prelínajúce sa siete svalov a žíl ako úložisko všetkej nenávisti na svete. V pravej ruke s rukavicou držal tesárske kladivo a ľavou chlapcovi strapatil vlasy.

Odrazu prestal a udivene stiahol ruku.

Spoza chlapcovho ucha vytiahol mincu a ponúkol mu ju.

„Čo povieš, Wally?“

„Vďaka, Bateman,“ odvetil chlapec a vážne prijal mincu.

Sadol si do predsedie a Bateman popri ňom prešiel ďalej.

„Hej...“ počul starca. „Čo tu...“

Ozval sa vlhký úder a niečo ťažké spadlo na dlážku.

Starena začala vrieskať. „Nie!“ zvolala. „Nie...“

Ďalší vlhký úder, na dlážku opäť niečo dopadlo. Chlapec napol sluch a počul zvnútra tichý ston. Namáhavé chrčanie a možno ďalšie slovo. Možno meno jej manžela. Potom sa ozvali ešte dva kroky, posledný úder a nastalo úplné ticho.

Chlapec zovrel v dlani mincu, ktorú mu dal Bateman, a zízal von do tmy. Tiekli mu sliny a pred očami sa mu začali miháť škvrny. Najprv to bolo len chvenie, potom zhrubli a zrýchlili sa, až pred ním hučali ako dážď. Ako keby hľadel do jasného svetla, a nie do čiernej tmy.

I. Polnočné mesto

V tom roku boli vražedné horúčavy. Nekonečné dni ako v horúčkovitom sne sa vliekli, a keď sa končili, človek netušil, či boli vôbec skutočné. Uprostred bzučania klimatizácie a cinkania kociek ľadu to bolo takmer počuť. Pomalé kvapkanie – na karbid. Ľudia prichádzali o rozum. Mesto bolo jasne osvetlené, ako keby ste mali bez prestania žiť počas nekonečného výbuchu, a noci, keď konečne prišli, boli nabité elektrinou a plné halucinácií. Kam ste sa vybrali, odskakovali iskry – dievčatá v letných šatách, chalani s blýskavým chrupom.

Od polnoci do šiestej ráno mávajú na tvárach typický výraz. Z baru do baru, bozky na rohoch ulíc, pohojďovanie rukami nad chodníkmi. Nech sa im stalo čokoľvek, je to dávno preč a aspoň týchto pár hodín majú pocit, že zajtrašok možno ani nenastane. Väčšinou sú to študenti, pred ekonomickou krízou sa schovávajú na doktorandskom štúdiu, ktoré sa im nikdy nepodarí zaplatiť. Ostatní makajú za minimálnu mzdu a tešia sa len na víkend. Keď ich vidím, žijú pre danú chvíľu, nech je už akákoľvek, a ich pochybnosti, v ktorých existujú cez deň, nahrádza akási istota. Ťahal som stodvadsiatu nočnú službu za sebou. Mal som odkrútených šesť mesiacov z toho, čo mi pripadalo ako doživotie.

Môj vlastný druh istoty.

Tak som pozoroval ich tváre, tváre mladých, medzi polnocou a šiestou ráno. Doslova som sledoval, ako okolo mňa plynie život. Keď mi kývli na pozdrav, odkývol som, keď sa usmiali, usmial som sa tiež a pokúšal som sa žiť len v danej chvíli. Nevysrkoval som hlavu, bral som pozitíva, tie iskry, všade, kde som ich našiel, všetkými desiatimi.

Už sme boli na Wilmslow Road, keď prišlo to hlásenie. Je to široká spojnica, cesta, ktorá sa tiahne takmer deväť kilometrov

a spája bohaté oblasti južne od mesta s ťažko prežívajúcim centrom. Najrušnejšia autobusová trasa v Európe, stále plná taxíkov, dvojposchodových autobusov, pravidelných cestujúcich a svetla. A v poslednom čase aj plná ohňa, pretože ktosi sa ich rozhodol zapalovať v oceľových kontajneroch na odpadky, čo lemujú cestu. Boli to požiare s nízkou prioritou, pravdepodobne bezvýznamné a zakaždým sa rozhoreli až po zotmení, preto ich hodili na krk nám z nočnej zmeny.

Tím mal len dvoch stálych členov.

Mladí detektívi rotovali, len aby sa nepovedalo, že neslúžia nočné, a zopárkrát za mesiac sa objavilo pár beznádejných dievčat či chlapcov pre všetko, aby nás zaskočili, keď sme mali voľno, ale kto slúžil nočné stále, znamenalo to preňho dve veci. Nemal osobný život ani kariéru. Ja som sa za svojich pár rokov v policajnom zbore kvalifikoval do oboch kategórií.

Keď sme ku kontajneru dorazili, už bolo po požiari. Spolu s kolegom sme našli len tlejúcu pahrebu, položili sme pár otázok a chceli sme to zabaliť, keď sme si všimli, že na druhej strane cesty sa zhromažďujú ľudia. Skontroloval som, koľko je hodín, a cez rušnú premávku som sa predral k nim.

Pripravovali polnočnú pietnu spomienku na chalana menom Subhi Seif. Pre kamošov Supersize. Ešte pred pár hodinami bol milý Supersize iba osemnásťročný prvák z univerzity, ktorý prvý raz v živote býval v meste. Potom videl, ako ktosi prepadol mladú babu, a utekal za páchatelom. Bez obzerania vběhol na cestu a kolesá autobusu ho rozflákali.

Lupič ušiel.

Okrem fákli, UV svetiel a kvetín, ktoré už stihli naklást, teraz označovali miesto asi desiaty Supersizovi kamaráti. Púšťali z mobilov smutné pesničky a podávali si orosené plechovky s pivom, aby sa udržali v nálade. Pripomenul som im, aby neskončili ako on, pod kolesami, potom som sa vrátil k autu, kde ma čakal kolega. Bol to neoznačený čierny bavorák, ale darmo bol neoznačený, zločinci nás vždy ihneď spoznali. Hlavne vďaka chlapíkovi, ktorý sa zvyčajne

tiesnil na sedadle spolujazdca. Môj veliaci dôstojník, detektív inšpektor Peter Sutcliffe. Na prvý pohľad každému pripadal buď ako zločinec, alebo ako poliš a ja som si stále nebol istý, čo z toho má bližšie k pravde.

„Ako sa darí luze?“ spýtal sa, ani nezdvihol pohľad od športovej stránky novín. Sutcliffe bol stelesnením dilemy, či je dôležitejšia genetická výbava alebo výchova. Narodil sa už ako hovädo alebo sa ním len stal, pretože nosil meno ako sériový vrah? Sako, ktoré mu praskalo vo švíkoch, vyzeralo večne flakaté od potu a valili sa z neho také vlny horúčavy, že sme sedávali vždy s dverami otvorenými dokorán.

„Čo vraví vysielacka?“ spýtal som sa a kývol som bradou na skener – dôvod, pre ktorý ma zavolať naspäť.

Obrátil stranu v novinách a odfrkol si. „Aha, Hamburger sa zase niekde vlámал.“ Počkal som, on vzdychol a poskladal noviny. „Nejaké sexuálne oné, buď obťažovanie, alebo rovno útok, čo ja viem...“

„Sexuálne obťažovanie alebo útok?“

Sutcliffova tvár, krk aj telo boli na čudných a stále sa presúvajúcich miestach opuchnuté, navyše sa vyznačoval smrteľnou bleďosťou. Vyzeral, akoby prežil proces balzamovania. Nikdy sme ho nevolali inak ako Suttý, nechceli sme nevinnú verejnosť ešte viac stresovať.

„Ježišmária, to je ale hic.“ Rukou si prehrabol masťné riedke vlasy. „Cítim sa, akoby mi dali krvnú transfúziu od Freddieho Mercuryho, boha.“ Zdvihol pohľad, spomenul si, že som tam, a venoval mi žltý úsmev. „Veď ma poznáš, Aid, len čo začujem slovo sexuálne, som mimo. Ale ideme k Owens Parku, ak sa chceš spýtať...“

Sexuálne obťažovanie, čo ja viem?

Suttý nenávidel ženy tak strašne, že viac už nenávidel iba mňa. Teraz som sa díval, ako si dezinfikuje pokožku alkoholickým gélom, ktorý používal nutkavo zakaždým, keď som vypadol z auta. Vyzeral pri tom, akoby si naradostene šúchal dlane. Venoval som mu úsmev, nech je to zaujímavejšie. Potom som blikol a vyšiel som na cestu.

Bola takmer polnoc, keď sme došli do Owens Parku. Najväčšie internáty v meste, v nich vyše dvetisíc študentov, väčšinou prváci. Areál stojí na rozsiahlom zelenom pozemku a tvorí ho päť hlavných blokov, medzi nimi aj jeden vežiak, ktorý vidieť z ulice, ako gáni spomedzi stromov. Sivé budovy pôsobia v objatí zelene ako päť na oko. Hotový mokrý sen generácie našich starých rodičov. Všetko postavené tak, aby to prežilo divoké šesťdesiate, ale teraz už na tom bolo vidieť vek. Vravelo sa, že to celé zbúrajú a postavlia odznova a od základov, ale keby sa k tomu raz reálne dostali, ničomu by to nepomohlo. Mesto už aj tak vyzeralo ako stavenisko.

Zaparkoval som a pozrel na Suttého.

„Ideme na vec?“

„To je príliš osobná otázka. Zavolaj mi, ak by sa črtalo prehládávanie jej zásuvky s nohavičkami.“ Vrátil sa k novinám. „S babenkami ti to odjakživa šlo...“

Ignoroval som jeho tón a vystúpil som z auta. Vlastne som bol rád, že ho so sebou nemusím ťahať. Suttý a ja sme celkom iné typy zlého poliša. To, že nás dali dokopy, bol vlastne pre obidvoch trest, a obaja sme si navzájom statočne strpčovali život. To bolo jediné, čo nás spájalo.

Prešiel som cez bránu a vybral som sa za ostrými bielymi svetlami, čo planuli v tme. Do nosa mi udrela vôňa čerstvo pokosenej trávy a do žíl vplávala kvapka vzrušenia. Tu som nikdy nebýval, ale za mladších rokov som sa tu zopárkrát vyskytol, väčšinou som vtrhol na nejakú párty, len tak, bez pozvania, za kamošmi. Zvláštne, uvedomil som si, ako som s nimi všetkými stratil kontakt a že v ich izbách, posteliach, životoch sa za tie roky určite vystriedali

desiatky ľudí. Chvíľu som mal pocit, akoby som vchádzal do vlastnej minulosti, prekračoval prah brány do Krajiny-Nekrajiny. Začul som záchvat smiechu a okolo mňa prebehla tínedžerka, naháňal ju chalan s vodnou pištoľou. Obzrel som sa za nimi ponad plece, díval som sa, ako splývajú s tmou a stále sa smejú. Potvrdilo mi to krutú a univerzálnu pravdu. Ja zostarnem. Owens Park bude mať naveky osemnásť.

Nazrel som do mapy areálu, našiel som blok, ktorý som hľadal, stlačil som dole zvonček bytu na prvom poschodí a potom som už len čakal. Zavládlo prívrachné ticho a znovu som sa obzrel. Cítil som latentnú silu dennej horúčavy, počul som ju vibrovať v tráve. Na druhej strane chodníka stál ďalší sivý blok budov, osvetlené okná na mňa gánili. Začul som štuknutie dverí a obrátil som sa, aby som ich stihol otvoriť.

/3

Prešiel som cez chodbu. Popri niekoľkých bicykloch, pod holou žiarovkou a hore schodmi. Blok mal zle vyriešené vetranie, postavili ho pred desaťročiami v meste, kde si horúčavy nikto nevedel ani predstaviť. Cítil som, ako sa mi na pokožke perlí pot. Spoza zavretých dverí sa ozývali apatické hlasy. Adolescentné pachy dezodorantu, alkoholu a drog.

Bolo to tu ako v tlakovom hrnci.

Na prvom poschodí chodil sem a tam chalan, určite ešte nemal dvadsať. Bol to černocho. Pekný a oblečený v elegantnej tmavej teplákovvej súprave. Odpil si z veľkého dymového pohára a zamračil sa, keď ma uvidel.

„Myslel som, že pošlú ženu.“

Zastal som. „Aké služby ste očakávali?“

Odfrkol, podišiel o krok bližšie a stíšil hlas. Z pohára som zacítil mäta. „Volal som ja, kvôli kamarátke. Nevie o tom. Myslel som, že na babské záležitosti posielajú ženy...“

„Babské záležitosti?“

Prikývol. „Povedal som to, keď som volal. Vy poliši sa spolu ne-bavíte?“

„Dispečeri nie sú takí výreční ako vy, pán...?“

„Earl.“

„To je krstné meno alebo priezvisko?“

„Jediné meno, ktoré vám poviem. Ako vás volajú? Myslím do očí, nie poza chrbát.“

Usmial som sa. „Waits.“

Na sekundu sa na mňa pozrel. Zamyslel sa nad tým. „Heavy,“ povedal napokon. Zaviedol ma do kuchyne, ktorá zároveň slúžila ako spoločenská miestnosť. „Počkajte tu, idem pohľadať Soph.“